Matematiikan ja tilastotieteen laitos Differentiaaliyhtälöt II Kurssikoe 10.12.2013

Huom. Tenttijällä saa olla A4-arkin kokoinen tiivistelmä mukanaan tentissä.

1. Määrää seuraavalle homogeenisysteemille perusjärjestelmä R:ssä:

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} -1 & 5 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t).$$

2. Määrää autonomisen parin

$$\dot{x}(t) = x(t)^2 - 4$$

 $\dot{y}(t) = x(t)y(t) + 1.$

kriittiset pisteet ja niiden laatu (stabiili vai epästabiili).

3. Anna seuraavan systeemin yleinen ratkaisu:

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} 2 & 1/2 \\ 8 & 2 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t) + \begin{bmatrix} 15e^{-t} \\ 0 \end{bmatrix}.$$

4. Funktiot

 $y(x)=ce^{dx},\quad x\in\mathbf{R},\quad \text{joissa}\ c\in\mathbf{R}\setminus\{0\}\ \text{ja}\ d\in\mathbf{R}\ \text{ovat vakioita},$ ovat epälineaarisen 2.kl. differentiaaliyhtälön

$$y'' - (y')^2 / y = 0$$

ratkaisuja. Osoita että ne antavat kyseisen yhtälön kaikki ratkaisut puolitasoissa $D_1 = \{(x,y) \mid y > 0\}$ ja $D_2 = \{(x,y) \mid y < 0\}$ (joissa yhtälö on määritelty).

Ohje. Muunna yhtälö 1.kl. pariksi (vaikkapa) ja sovella 1.kl. systeemien lokaalia OY-lausetta. Minkä muodon annetut ratkaisut tällöin saavat?